

ИВАН ДАВИДКОВ
КЪСНА КОСИТБА

chitanka.info

Сънят кръжеше над мен (аз долавях мириса му на коноп и на влажни биволски опашки, които свистяха в резливия въздух на разсъмването), кръжеше и изчезваше, защото го прогонваше скърцането на биволската кола, която хлътваше в ямите по пътя и, наместила шините си в коловозите, бавно се движеше, успоредно с реката.

Отивахме на коситба в калиманишкото землище. Там имахме ливада. Край нея течеше обрасла с папур вада, а съвсем наблизо, подкопала пясъчния бряг, подскачаше с бързеите си Уручката бара. За нейните меки и топли вирове, в които обичах да се къпя, ме подсещаше сакът, чиито дипли се докосваха до лицето ми и аз, усетил мирис на риби и на водорасли, предчувствувах блаженството, с което щеше да ме дари тоя септемврийски ден, чието утро вече се разпалваше над долината на Огоста.

Наричахме ливадите в поречието на Уручката млаки. Там пръстта дори в най-сушаво време беше млакаива (влажна) и в ливадите растеше мека трева с много бабина душица, детелина и маточина. Тая трева не се съпротивляваше, когато дядо размахваше косата, затракал с тенекиената брусарница под коляното си. Не свистеше под острието, а меко лягаше на тънки откоси, и след миг над поречието се понасяше упоителният аромат на съхнещите треви и билки.

През юли, по време на първата коситба, звуците бяха други, защото тогава тревата се изправяше твърда и висока, а сега, в началото на септември, при коситбата на отавата всичко ми се струваше понежено, по-приглушено. Може би това се дължеше на обилната роса, която се задържаше чак до обяд и на меката слънчева ласка, в която се долавяше тръпката на есента.

Откосите съхнеха. Приближаващата вечер опъваше сенките на ясените от единия до другия край на ливадите, а косачите, взели под мишница своите сакове, се спускаха към вировете на Уручката бара. Тогава обичах да се лутам край обраслата с папур вада и да гоня водните кончета, но най-приятно ми беше да газя из бродовете до рибарите и да бъркам в саковете им, за да уловя някоя хлъзгаща се между пръстите ми рибка или да докосна рак, който заплашително разтваря към мен щипките си.

Привечер стъкваха огън край ливадата, прикрепяха на два камъка тенджерата и в нея варяха рибена чорба. Рибките подскачаха,

тласкани от кипящата вода, после се извиваха с втвърдени плавници и очите им побеляваха.

Не съм ял по-вкусна рибена чорба от тая, която косачите варяха край откосите на есенната отава... Оставяха я да изстине и когато в нея се усетеше прохладата на ранната вечер, нареждаха паниците, разчупваха хляба направо на тревата и започвахме вечерята.

Рибената чорба ухаеше на копър, налютяваше от изплувалите арнаутски чушки, в нея се долавяше мирис на изстиващи вирове, на бабина душица, чийто аромат се усилваше, когато над малокутловските хълмове се покажеше месецът — огромен, тъмнорозов. Това беше тайнствен аромат, събуден от призрачната светлина на новолунието, и аз усещах как той се изгубваше, когато лунната светлина започваше да очертава в ливадата сенките на дърветата и нашите сенки.

— А сега да спим! — казваше дядо, слагаше в биволската кола няколко наръча от отавата и аз потъвах в нея.

Биволите позвънваха с капистрите си, тежко отпуснати до ярема, месецът, смален, се вдигаше над поречието, изгубил розовината си, и когато заспивах, чувах свирката на берковския влак. Ековита, дълго незаглъхваща, тя се носеше между тъмните грамади на водните ели и сънят ми тръгваше след нея, съпровождан от фосфорното сияние на биволските очи.

31 юли 1989

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.